

Athlonská lóže

V předešlém vydání časopisu Chip jsme se zabývali základními deskami pro procesory Intel Pentium III. Abychom však byli spravedliví, musíme dát prostor rovněž konkurenci. A tak máte dnes možnost podívat se na čtrnáctku základních desek určených pro procesory AMD Athlon.

Po svém návratu z drážďanské továrny AMD zasedl kolega Pavel Trousil za svůj stůl a napsal poměrně obsáhlý článek o nových procesorech AMD (str. 108 – 110 v tomto čísle – rozhodně doporučuji k přečtení, pokud jste tak ještě neučinili). Na jednu stranu mi tím usnadnil práci, na stranu druhou zase nemám příliš nových informací navíc, kterými bych vás mohl zahrnout.

Nebudu vás tedy trýznit dlouhým teoretickým rozbořem, pouze doplním či zdůrazním některá fakta a rychle přejdu k samotnému testu.

Čipové sady

V současné době jsou reálně na trhu desky pouze se dvěma čipovými sadami: AMD-750 a VIA Apollo KX133. AMD-750 byla uvedena současně s procesorem Athlon. Není tedy divu, že byl tento čipset považován za jakousi "nutnost", aby vůbec bylo něco, na čem je možné Athlon provozovat. Netrpělivě se čekalo na to, až společnost VIA uvede vlastní čipset. I v tomto případě se však potvrdilo, že ačkoliv je VIA schopna implementovat do čipsetu nejnovější prvky (AGP 4X, ATA/66 apod.), ve výkonu má ještě velké rezervy.

Nepříjemné je, že KX133 nepodporuje nově uvedené Athlony s vyrovnávací pamětí na čipu. (Řekl bych, že pod slovem "nepodporuje" je třeba rozumět přibližně toto: "Zatraceně, ono to nešlapel!"). Naštěstí VIA zareagovala poměrně rychle a uvedla čipovou sadu Apollo KT133. Je to víceméně totéž, a tak lze předpokládat, že se KX133 brzy tiše vytratí z trhu.

Skutečně to vypadá, že AMD se tlačí na Socket A. A je to logický vývoj – Slot A (stejně jako u Intelu Slot 1) měl své opodstatnění v době, kdy byla vyrovnávací paměť součástí balení CPU, ovšem nebyla přímo na čipu, a tak byla potřeba většího balení. S přechodem na 0,18mikronovou technologii je však možné i větší cache vtěsnat přímo do čipu CPU, takže není důvod vyrábět dražší slotové verze procesorů. Patice typu socket je navíc mechanicky spolehlivější.

Uvidíme, zdali se podaří firmám SiS a Ali vyprodukovat kvalitní čipset pro Athlon. Zatím si musí zájemce o Athlon vybrat mezi AMD-750 a VIA Apollo KX133. Zatímco starší AMD-750 je obecně výkonnější, KX133 dokonale využívá své výhody AGP 4X při texturování přes AGP, rozdíl je znát i ve hře při vysokém rozlišení. Ačkoliv jsou KX133 a KT133 připraveny pro 133MHz FSB procesorů, asi nemůžeme v dohledné době očekávat odpovídající procesory Athlon. Potěší to ale milovníky přetaktování, protože mají jistotu, že čipset "unese" bez problémů i vyšší frekvenci.

Čipset AMD-750 pracuje pouze s pamětmi PC100, zatímco VIA Apollo KX133 zvládá PC133. Je zajímavé, že na výkonu to znát není – opět nedobrá vize pro firmu VIA.

Vše nasvědčuje tomu, že KX133 bude mít opravdu jepičí život. Podle nejnovějších zpráv hodlá AMD již brzy dodávat Athlony pro Slot A jen do OEM sítě, takže budou hůře dostupné pro koncového zájemce. Z tohoto důvodu se prodraží budoucí upgrade procesoru, protože bude pravděpodobně nezbytné zakoupit i novou základní desku. Pokud nespěcháte s koupí nového počítače, vyplatí se vyčkat do druhé poloviny prázdnin, kdy by již na trhu měly být k dispozici Athlony a samozřejmě i Durony pro Socket A a zároveň i základní desky s KT133.

Obsazení testu

Nabídka základních desek pro Athlon momentálně není ani zdaleka tak široká, jako je tomu v intelovské oblasti. Na svědomí to má kromě omezeného množství čipsetů asi i tempo, které AMD nasadilo. Zklidnění nemůžeme očekávat ani ke konci roku, protože přijdou čipsety AMD-760 a VIA KT266, podporující paměti DDR SDRAM, které se podle mnohých předpovědí mají stát v zimě již běžně dostupnými.

Proto si myslíme, že 14 desek není špatný výsledek. Devět z nich mělo čipset VIA KX133, čtyři AMD-750 a deska FIC SD11 byla osazena zajímavou kombinací: North Bridge AMD 751 a South Bridge VIA VT82C686A. Nebudu raději otevírat otázku originality čipsetu VIA (nebo naopak čipsetu AMD).

Při testech se neobjevily žádné vážnější potíže s žádnou z testovaných desek. Příjemně nás to překvapilo, protože při testování desek pro Pentium III jsme několikrát na potíže narazili, a dokonce

jsme byli nuceni dvě desky z testu vyřadit pro "podezřelé chování". Které desky to byly, si ovšem necháme pro sebe, protože jsme neměli možnost si ověřit, zda to bylo jen kusovou záležitostí, nevhodnou verzí BIOS, nebo třeba jen nešťastnou kombinací komponent, což se prostě někdy stává a nevyhnou se tomu ani značkové desky s kterýmkoliv čipsetem.

Jak na ně

Pro testy jsme použili Athlon na 600 MHz, aby byly výsledky porovnatelné s výsledky testu desek pro Pentium III. Ostatní komponenty zůstaly stejné, tedy 128MB paměť SDRAM PC133, grafická karta ASUS AGP-V6600 s 32 MB paměti SGRAM, zvuková karta Sound Blaster 128PCI, pevný disk IBM DPTA-372050 (7200 ot./min, 2 MB cache, ATA/66), CD-ROM mechanika Lite-On 40X (používána jen pro instalaci testů a systému).

Testovali jsme pomocí stejných testů, se stejným nastavením a ve stejném operačním systému, tedy ve Windows 98, jako minulý měsíc. Sami si tedy můžete znovu udělat porovnání mezi procesory AMD Athlon a Intel Pentium III.

Vítězové a poražení

Výsledky testů byly poměrně vyrovnané, vítěze a poražené tedy není snadné označit. Desky s čipsety AMD-750 měly jednoznačně navrch v aplikačních testech, ale zase ztrácely ve hře Quake3 Arena a zcela propadly při texturování přes AGP. Jako výkonově nejvyrovnanější se předvedla deska ASUS K7V, což jí vyneslo nejvyšší známku v hodnocení výkonu. Jelikož i ostatní části hodnocení dopadly pro tuto desku velmi dobře, udělujeme jí i přes vysokou cenu Chip Tip.

V poli oceněných zůstane ASUS osamocen, neboť přestože se nám i další desky líbily, žádná z nich tolik nevyčnává. Ovšem z cenového hlediska jsou zajímavé desky Shuttle a Chaintech.

Vyloženě poražených také není. Ačkoliv tři z desek, konkrétně DFI, FIC a Octek, byly blízko udělení hodnocení pět v celkovém součtu, bylo to způsobeno spíše horší výbavou a rozšiřitelností. Zda je to dostatečně kompenzováno nižší cenou, posuďte sami.

K deskám pro procesory AMD se jistě vrátíme v budoucnu, jakmile se jen stav věcí zase na chvíli ustálí.

Jaroslav Smíšek